

Kongsvinger 2050

BYLAB

20.okt-05.nov **Hva mener du? #K2050**

www.kongsvinger2050.no

OM PROSJEKTET KONGSVINGER 2050

Hovedmålet med Kongsvinger 2050 er å sette byutvikling på dagsorden i Kongsvinger for å få en debatt om strategiske valg og prioriteringer knyttet til fremtidig areal- og transportutvikling.

MÅL

Prosesen skal munne ut i en tydelig og forankret bystrategi. Bystrategien skal gi føringer for framtidige areal- og transportløsninger og hva som skal legges til grunn for å sikre ønsket utvikling.

Prosesen skal bidra til å bygge kunnskap om sammenhengen mellom areal- og transportløsninger og øke bevisstheten hos de ulike aktørenes rolle i byutviklingen. Arbeidet skal også legge grunnlaget for et forpliktende og godt samarbeid mellom partene og derigjennom legge grunnlaget for felles forståelse og økt gjennomføringsevne for areal- og transporttiltak i Kongsvinger.

HENSIKT

Strategien skal bidra til å:

- Skape en mer attraktiv by med gode stedskvaliteter og et styrket regionsenter
- Øke andelen som går, sykler og reiser kollektivt
- Bidra til bedre folkehelse i Kongsvinger
- Redusere klimagassutslipp, støy og lokal luftforurensing.

For å lykkes med dette må vi se arealbruk og transport i sammenheng.

I tillegg skal prosessen bidra til å:

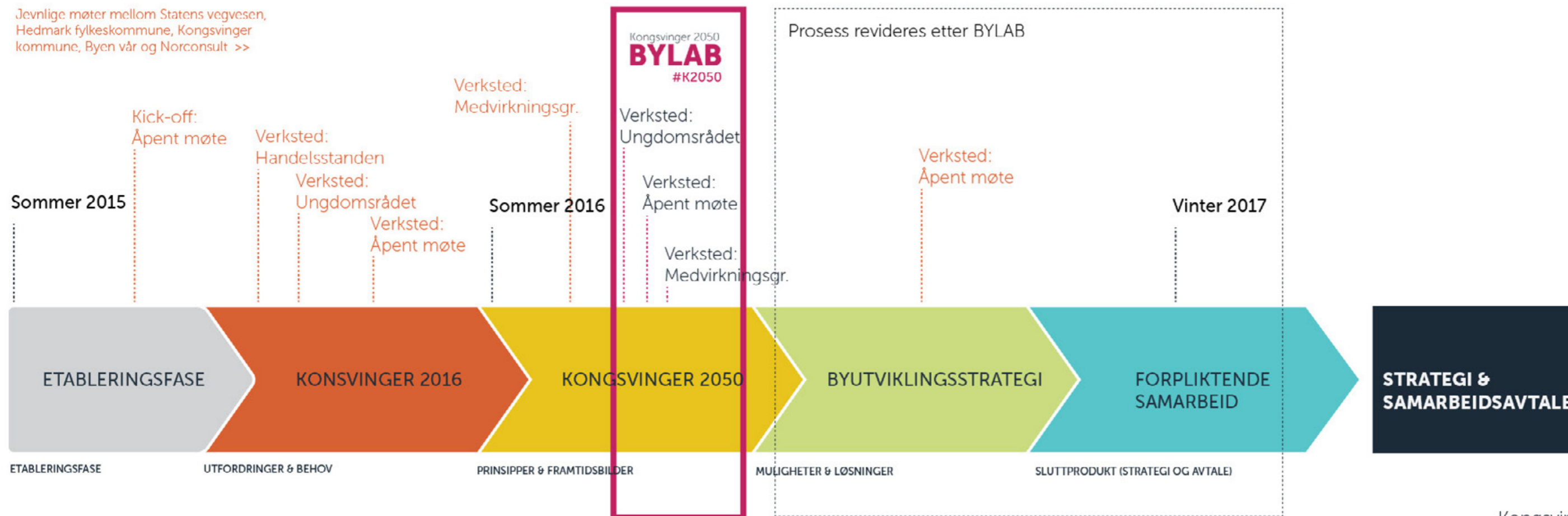
- Øke bevisstheten og engasjementet hos den enkelte part om byutvikling i Kongsvinger
- Øke graden av samhandling om byutvikling i Kongsvinger
- Øke gjennomføringsevnen for samordnete areal- og transportløsninger.

Prosesen skal legge til rette for bred medvirkning i lokalmiljøet.

BAKGRUNN

Mange positive byutviklingstiltak har blitt gjennomført i Kongsvinger de siste årene, og den offentlige debatten viser at mange er opptatt av byutvikling. Det er bra! Overordnede planer legger føringer, men byen er i konstant utvikling, og det er nå behov for en ny byplanprosess som kan legge grunnlaget for nye strategiske valg. Vi ser behovet for en tydelig og forankret bystrategi som er robust og levedyktig fram mot 2050. Strategien utvikles i samarbeid mellom Kongsvinger kommune, Hedmark fylkeskommune, Statens vegvesen og Byen vår Kongsvinger.

Jevnlige møter mellom Statens vegvesen, Hedmark fylkeskommune, Kongsvinger kommune, Byen vår og Norconsult >>

DER VI ER: KONGSVINGER 2016

De mest grunnleggende utfordringene for Kongsvinger i dag er knyttet til svak befolkningsvekst, eldrebølge, behov for flere arbeidsplasser og styrket utdanningsnivå. Ny strategi for utvikling av byen vil være et viktig bidrag i møtet med disse utfordringene. Kongsvinger må bli en by med variert jobbtilbud og der folk i alle aldre ønsker å bo.

Gjennom kunnskapsinnsamling, arbeidsverksteder og diskusjoner har det tegnet seg et tydelig bilde av Kongsvinger anno 2016, hva som engasjerer oss i Kongsvinger, og hva som er viktige mål dersom vi ønsker å skape en enda mer positiv utvikling av byen vår.

Prosjektet Kongsvinger 2050 har samlet kunnskap, meninger og inntrykk av hvordan byen vår fremstår i dag og ikke minst hvordan Kongsvinger bør fremstå i framtiden. Det er samlet inn data og kunnskap om dagens situasjon knyttet til arealbruk og trafikk og det er gjennomført møter og verksteder med dere som bor her; ungdom, næringsliv, politikere, regionale aktører og myndigheter. Gjennom møtene er det blitt pekt på viktige behov, ønsker og mål for en positiv utvikling av byen vår – kort sagt hvordan Kongsvinger skal fremstå i framtiden.

DIT VI VIL: KONGSVINGER 2050

For å skape en by med tiltrekningskraft for arbeidsgivere og innflyttere, er dette de viktigste temaene som er blitt løftet frem på tvers av alle aktiviteter, deltakere og kunnskap fremskaffet så langt i prosessen:

I framtiden skal Kongsvinger være en smart by der vi møter folk i alle aldre ute i gatene, ute i frisk luft, gående eller syklende – og vi gjør det med god samvittighet.

En smart by

Tilrettelegging for fremveksten av et sterkere utdannings- og kompetansemiljø, og gjennom det nye arbeidsplasser

Folk i alle aldre

Attraktive bomiljøer med god og trygg tilgang til møteplasser i nærmiljø og sentrum, samt gode muligheter for aktivitet og trivsel for folk i alle aldre.

Folk i gatene

Sentrumssatsing der samlokalisering av handel, kultur og tjenester i en konsentrert bykjerne tilrettelegger for et mer levende sentrum der gående og syklende prioriteres.

Ute i frisk luft

Godt rekreasjonstilbud i og rundt byen

Gående eller syklende

Korte reiseavstander og trygge gater og forbindelser som gjør det enklere for folk å velge å gå, sykle eller reise kollektivt

God samvittighet

Tilrettelegge for en mer klimavennlig utvikling.

SENTRALE UTFORDRINGER PÅ VEIEN MOT DISSE MÅLENE

Er dagens by tilrettelagt for å nå disse målene? Både ja og nei. På noen områder handler utviklingen om å ivareta allerede sterke kvaliteter, mens det på andre områder må gjøres prioriteringer og tiltak dersom man skal skape grobunn for at dette framtidetsbildet blir virkelighet.

De største utfordringene på veien mot disse målene er knyttet til temaene

- **lokalisering av arbeidsplasser, handel og boliger**
- **trafikk og reisevaner, flere skal gå, sykle og reise kollektivt**
- **attraktivt sentrum med byliv**

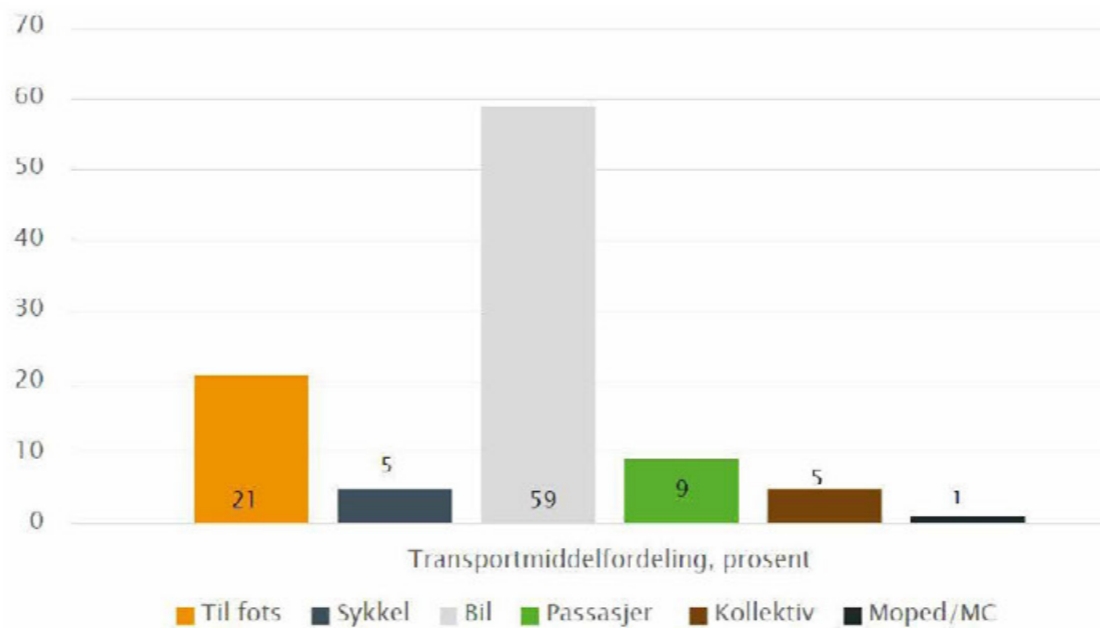
De tre plansjene som beskriver «konseptfundamentet» viser hvordan konseptet for Kongsvinger 2050 er utformet innenfor disse temaene, slik at de er i tråd med de målene som er pekt ut av deltakerne gjennom prosessen det siste året.

TRANSPORT OG MOBILITET - VISSTE DU AT..

MANGE KJØRER BIL I MINDRE BYER,
KONGSVINGER ER IKKE NOE UNNTAK..

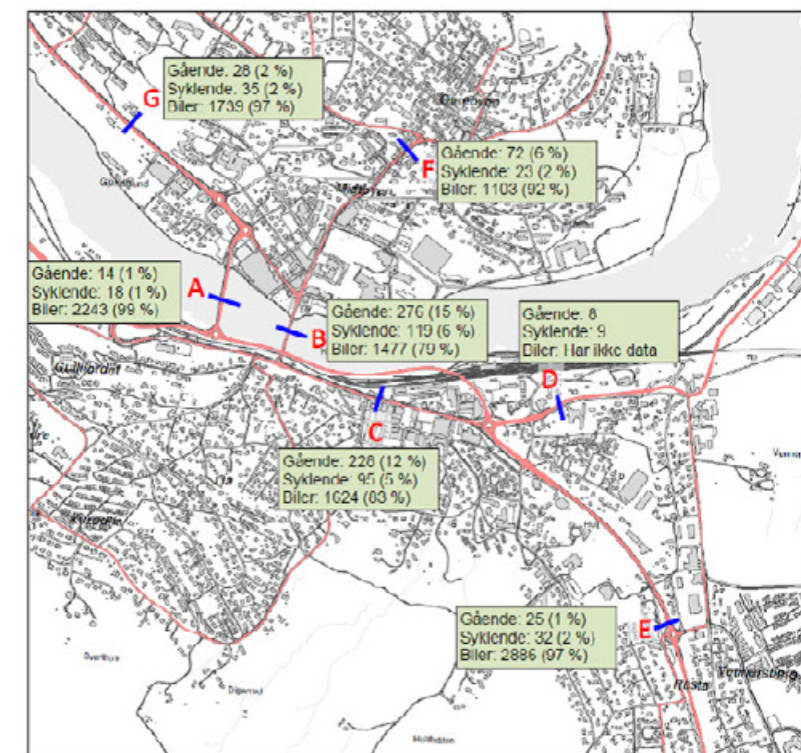
DET ER STORT POTENSIAL FOR AT FLERE SKAL
SYKLE OG GÅ I KONGSVINGER!

TRANSPORTMIDDELFORDELING MINDRE BYER

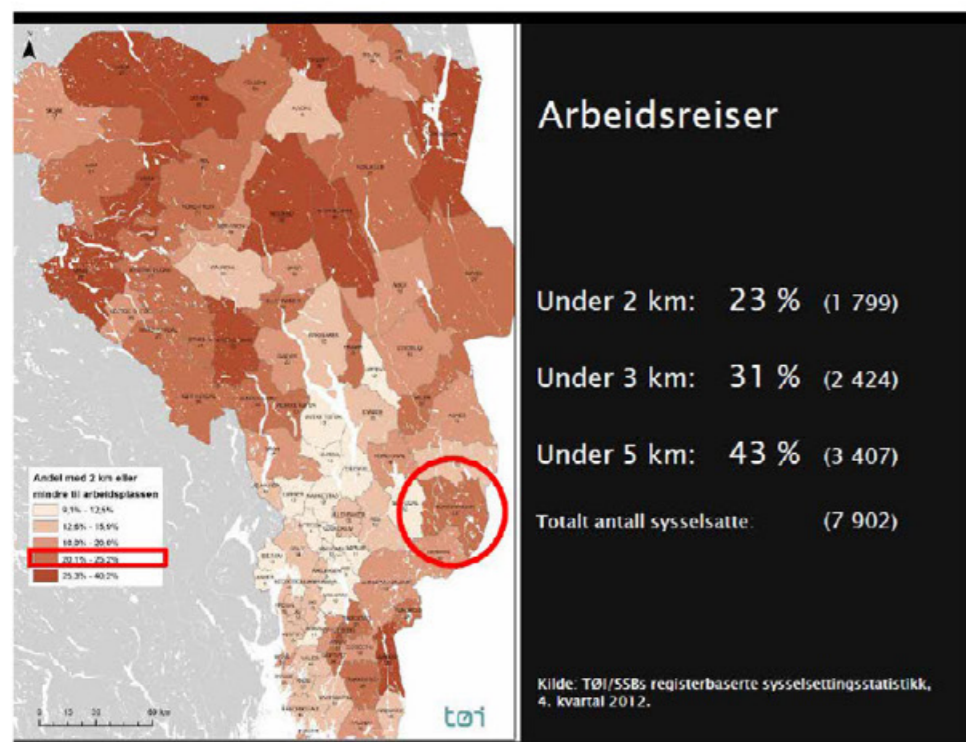
Kilde: Den nasjonale reisevaneundersøkelsen 2013/2014 TØI

ANTALL GÅENDE, SYKLENDE OG BILER I KONGSVINGER KL. 15-17

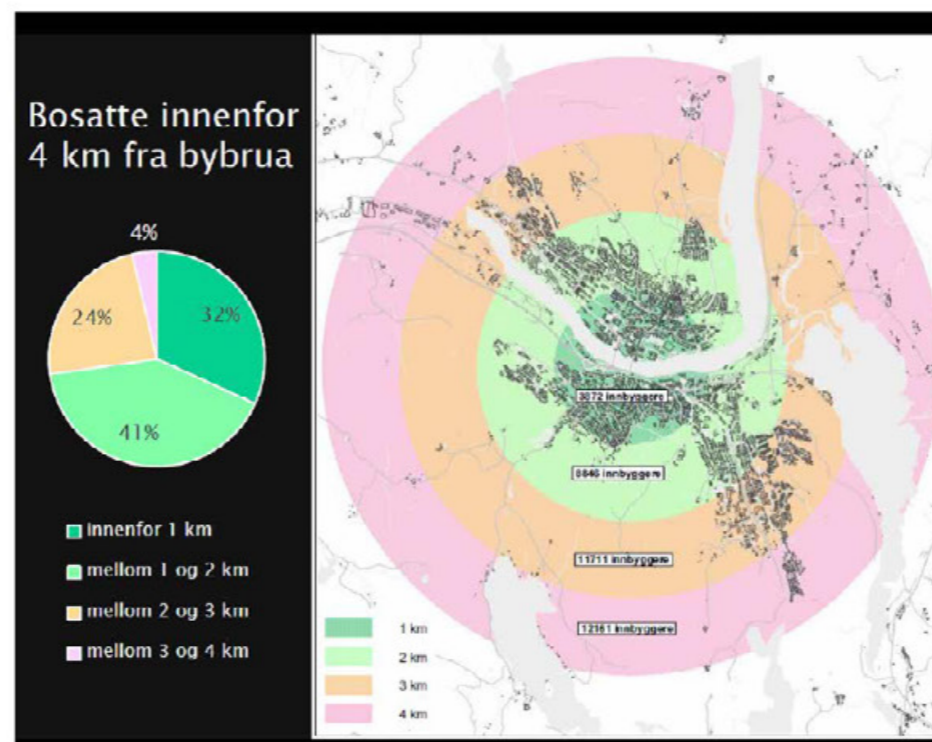
Kilde: Trafikkundersøkelse 2016, Statens vegvesen / Sweco

MANGE HAR KORT VEI TIL JOBB

Kilde: TØI/SSBs registerbaserte sysselsetningsstatistikk, 4. kvartal 2012

MANGE BOR SENTRALT OG KAN GÅ ELLER SYKLE TIL SENTRUM

Kilde: Statens vegvesen/Kongsvinger kommune

EN TRAFIKKUNDERSØKELSE VISER AT DET ER MANGE KORTE TURER MED BIL I KONGSVINGER (PRESENTERES PÅ EGEN PLANSJE I UTSTILLINGEN)

REISELENGDE FOR ULIKE TRANSPORTFORMER I NORGE:

En gjennomsnittlig sykkelreise er 5,1 km

En gjennomsnittlig reise til fots er 2,2 km

Jo lengre vi velger å reise, dess større sjanse for at vi bruker kollektivtransport

30 % av alle bilturene vi gjør, er under 3 km

Kilde: RVU 2013/2015 (100)

AREALBRUK - VISSTE DU AT..

DET ER BEHOV FOR FLERE SENTRALE LEILIGHETER FREM MOT 2050..

DET ER STORT POTENSIAL FOR UTBYGGING I ELLER I TILKNYTNING TIL SENTRUM..

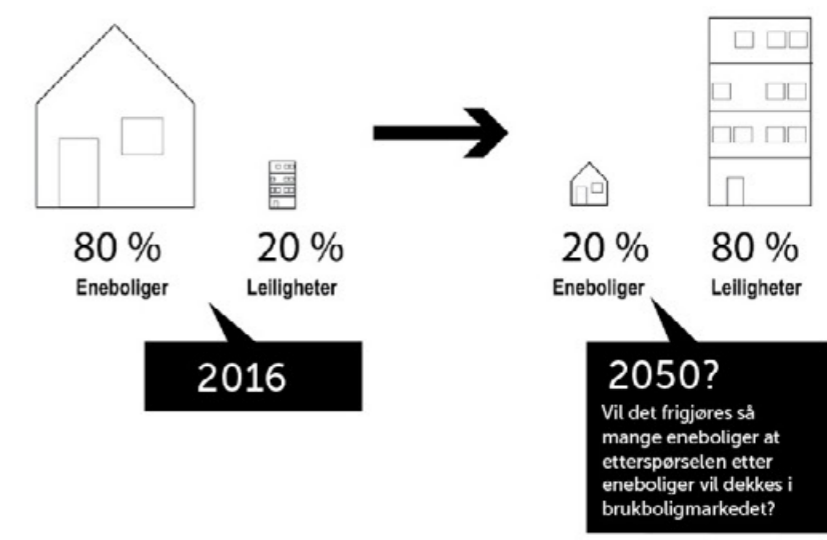
DET BLIR FLERE PENSJONISTER OG ELDRE FREM MOT 2050

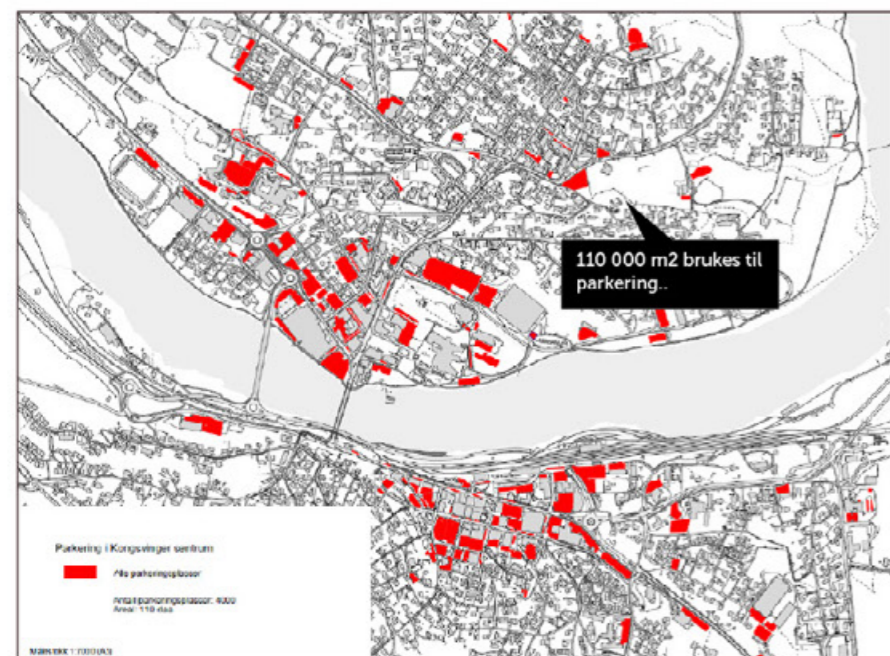
Befolkningsframskrivninger viser at vi i 2040 kan bli 2500 flere pensjonister enn det vi er i dag. Mange har antakelig lyst på et enklere liv med en sentrumsnær bolig hvor en slipper å klippe gress og måke snø?

50 % av eneboligene i Kongsvinger by består av husholdninger på 1-2 personer

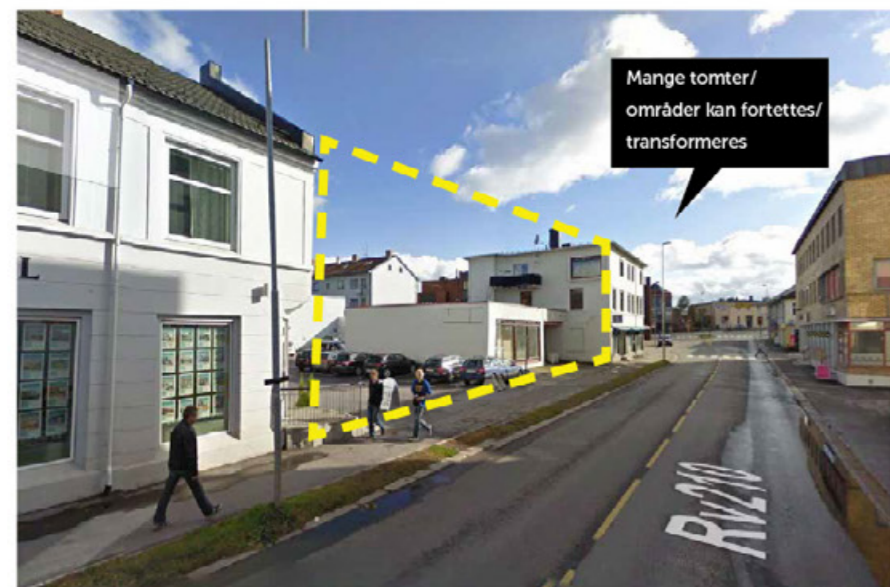
I DAG BYGGES DET 80 % ENEBOLIGER/REKKEHUS OG 20% LEILIGHETER I KONGSVINGER.. FREM MOT 2050 VIL ETTERSPORSELEN ENDRES..

DET ER MANGE LEDIGE TOMTER OG FLERE OMRÅDER HVOR DET KAN BYGGES MER ENN DET ER BYGGET I DAG

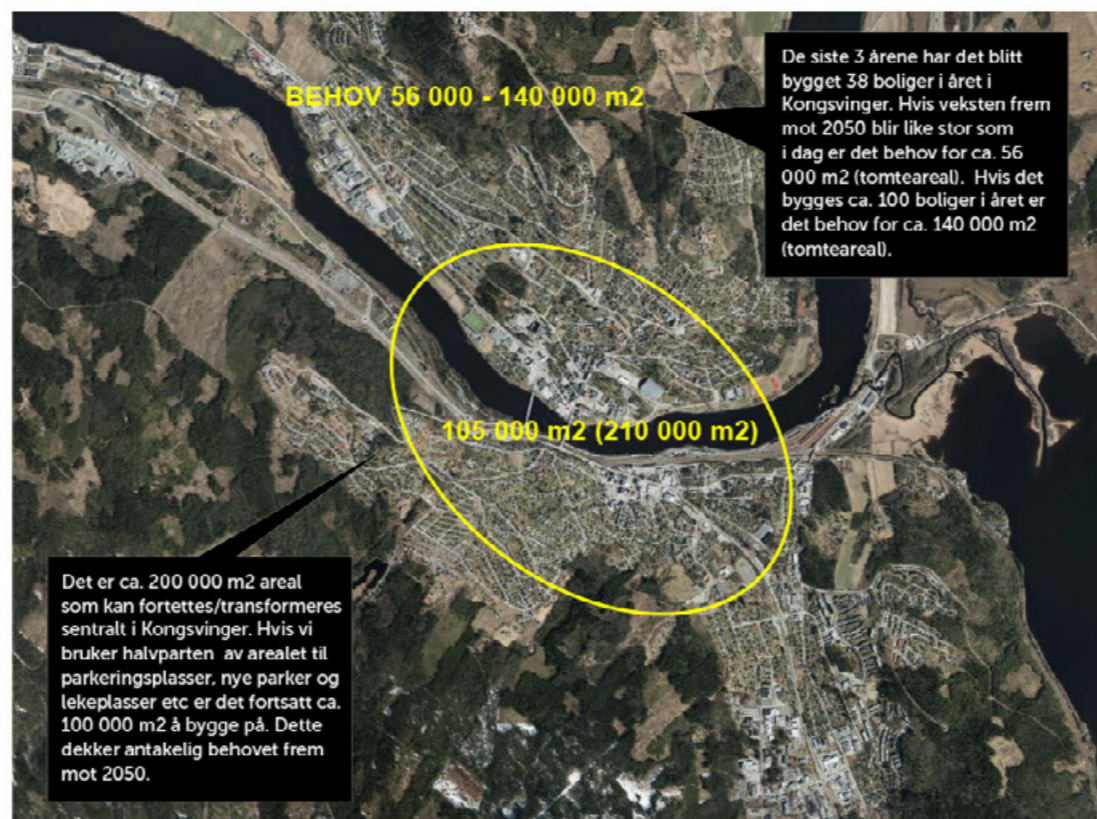

Kartlegging av parkeringsareal sentralt i Kongsvinger by, Kongsvinger kommune

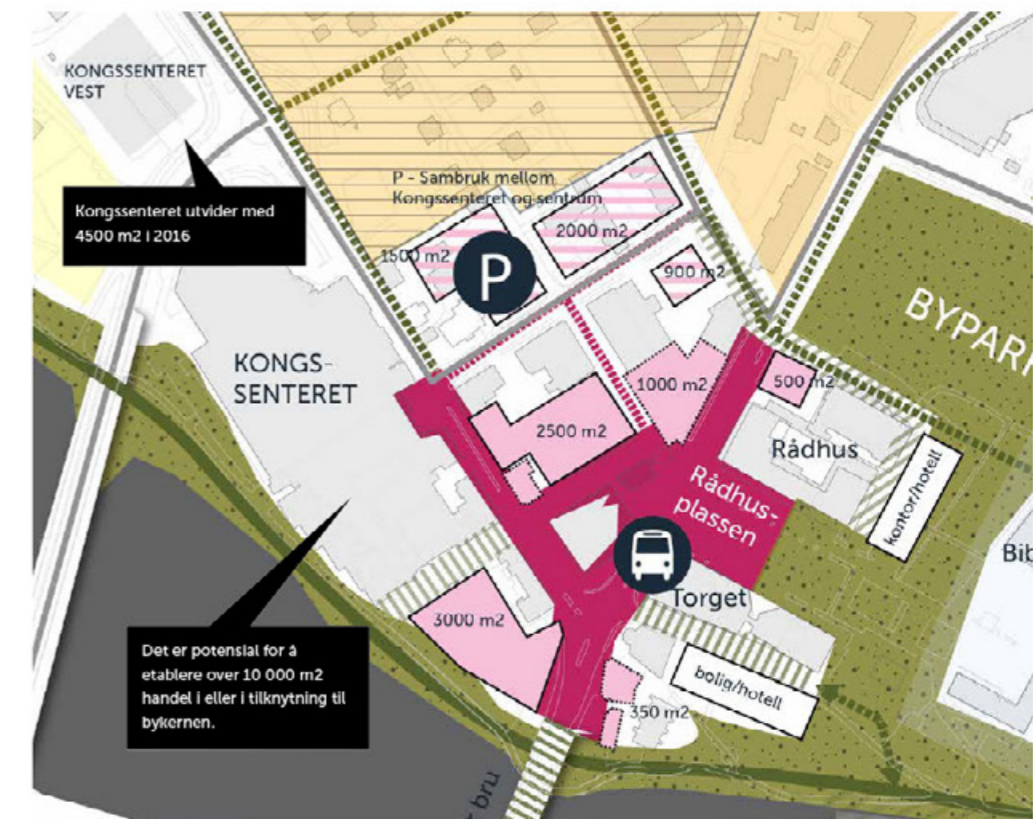
Utbyggingstomt i Brugata

DET ER NOK PLESS TIL Å BYGGE ALLE NYE BOLIGER I SENTRUM ELLER MED GANG/SYKKELAVSTAND TIL SENTRUM

Kartlegging av arealbehov og utbyggingspotensial (tomteareal) sentralt i Kongsvinger by, Norconsult, 2016

HVIS VI I 2050 HANDLER LIKE MYE SOM I DAG VIL AREALBEHOV FOR HANDEL FREM MOT 2050 BLI CA 7000 M2. DET ER STORT POTENSIAL FOR Å ETABLERE MER HANDEL I KONGSVINGER SENTRUM..

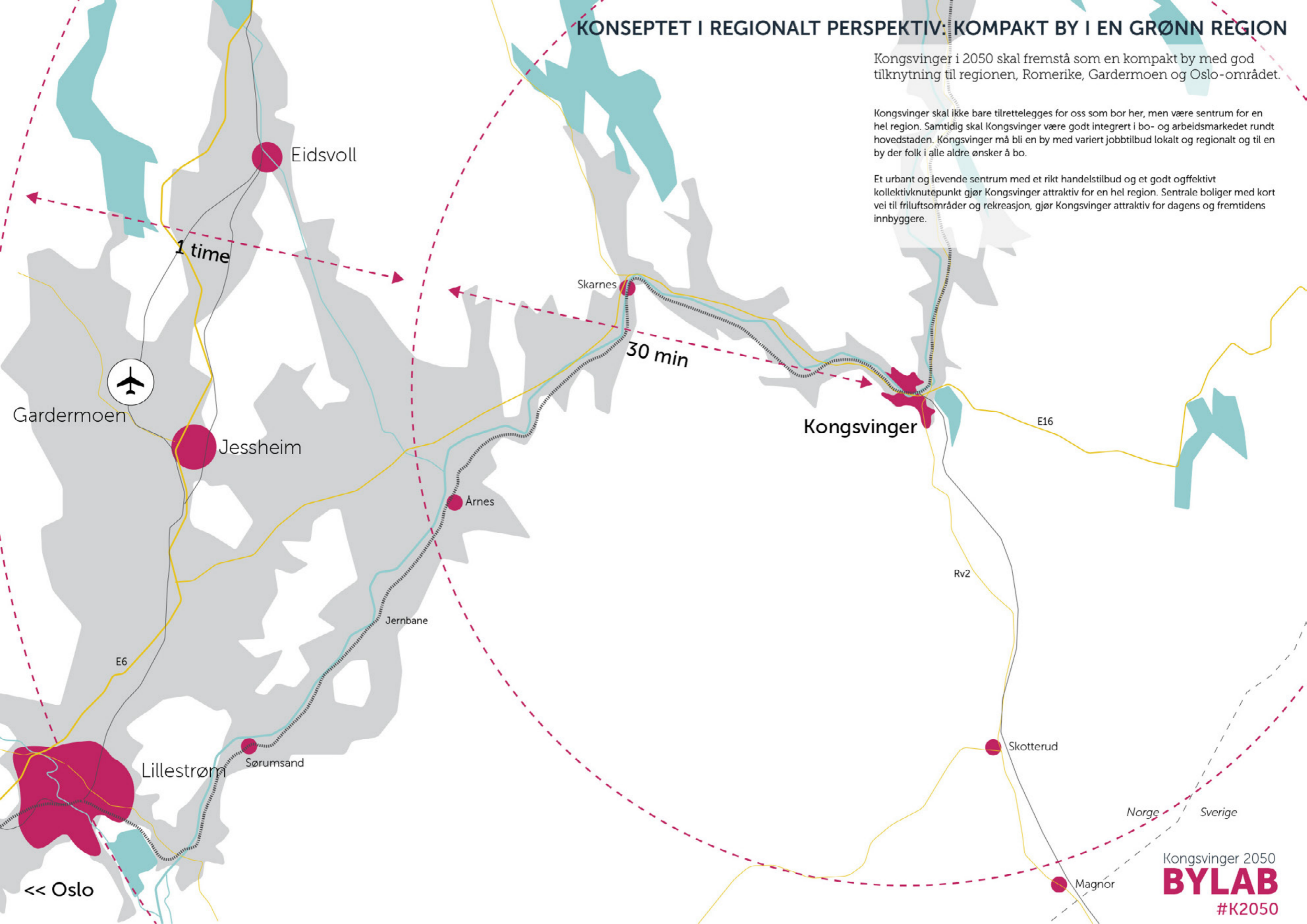
Kartlegging av utbyggingspotensial for handel (tomteareal) sentralt i Kongsvinger by, Norconsult, 2016

KONSEPTET I REGIONALT PERSPEKTIV: KOMPAKT BY I EN GRØNN REGION

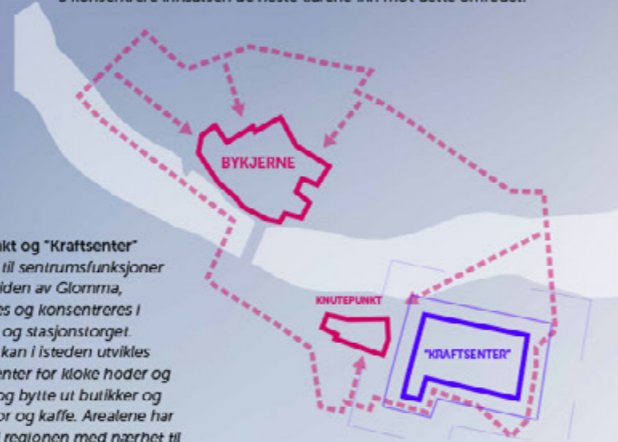
Kongsvinger i 2050 skal fremstå som en kompakt by med god tilknytning til regionen, Romerike, Gardermoen og Oslo-området.

Kongsvinger skal ikke bare tilrettelegges for oss som bor her, men være sentrum for en hel region. Samtidig skal Kongsvinger være godt integrert i bo- og arbeidsmarkedet rundt hovedstaden. Kongsvinger må bli en by med variert jobbtilbud lokalt og regionalt og til en by der folk i alle aldre ønsker å bo.

Et urbant og levende sentrum med et rikt handelstilbud og et godt og effektivt kollektivknutepunkt gjør Kongsvinger attraktiv for en hel region. Sentrale boliger med kort vei til friluftsområder og rekreasjon, gjør Kongsvinger attraktiv for dagens og fremtidens innbyggere.

Sentrum nord: «Bykjernen»
Sentrum nord fremstår allerede som en konsentrert bykjerner med handel, kultur, offentlige tjenester, skoler og aktivitetsområder innenfor et kompakt område. Alle forhold ligger til rette for rundt Brugata, Storgata og Rådhusplassen, og dette bør forsterkes ytterligere gjennom å konsentrere innsatsen de neste tiårene inn mot dette området.

Sentrum sør: Knutepunkt og «Kraftsenter»
Mens innsatsen knyttet til sentrumsfunksjoner konsentreres til andre siden av Glomma, bør innsatsen innsnevres og konsentreres i sør rundt knutepunktet og stasjonstorget. Sentrumsområdet i sør kan i isteden utvikles som et regionalt kraftsenter for kloke hodet og smarte arbeidsplasser, og bytte ut butikker og handleposer med kontor og kaffe. Arealene har den beste tilknytning til regionen med nærhet til togstasjon, E16 og mulig ny gang- og sykkelbro.

KONSEPTFUNDAMENT #2: ÉN KONSENTRERT BYKJERNE

Mål om byliv og levende sentrum nås ikke så lenge sentrum er utflytende og delt.

Økt byliv og et mer levende sentrum betyr i praksis et sentrum med høyere konsentrasjon av folk i flere av døgnetts timer. Kongsvinger er ingen stor by, og er heller ikke omkranset av en befolkningsrik region. Det er mye aktivitet i sentrum av byen, men den er spredt ut over store områder. Dersom sentrum skal oppleves som levende og trivelig, må innsatsen konsentreres. Det krever både større konsentrasjon av bolig, handel, kultur, servering og tjenestetilbud som folk benytter seg av, og gode gater og møteplasser som inviterer til opphold.

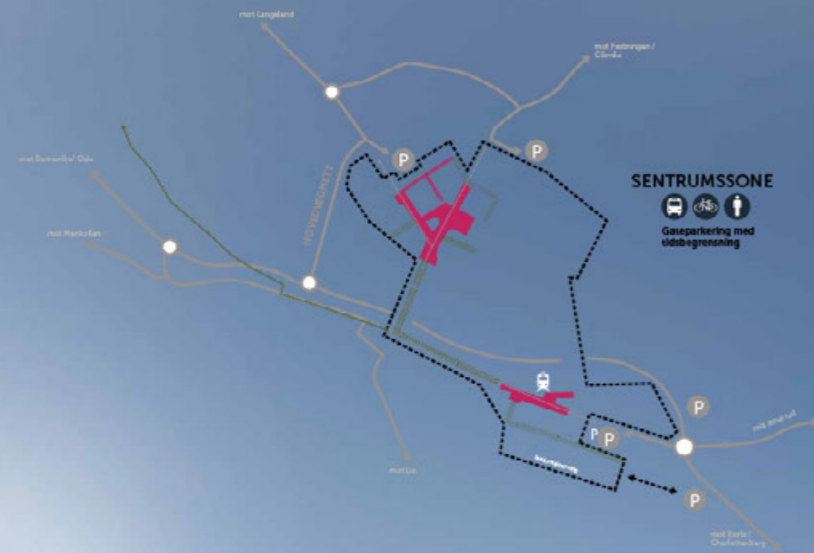
Dagens sentrumsområde er for utflytende til at man oppnår denne type konsentrasjon, og det er på toppen av dette delt i to. Det er mange tomme lokaler på begge sider av elva, og med 4000 m² nye handelslokaler i den nye delen av Kongscenteret vil dette bli forsterket.

En likeverdig satsing på sentrum på begge sider av Glomma vil forsterke status quo også de neste tiårene. I stedet for å satse på to likeverdige og halvgode sentrumsområder, bør Kongsvinger framover konsentrere seg om å skape ett veldig godt sentrumsområde. Dersom målet er et levende og trivelig sentrum må det prioriteres.

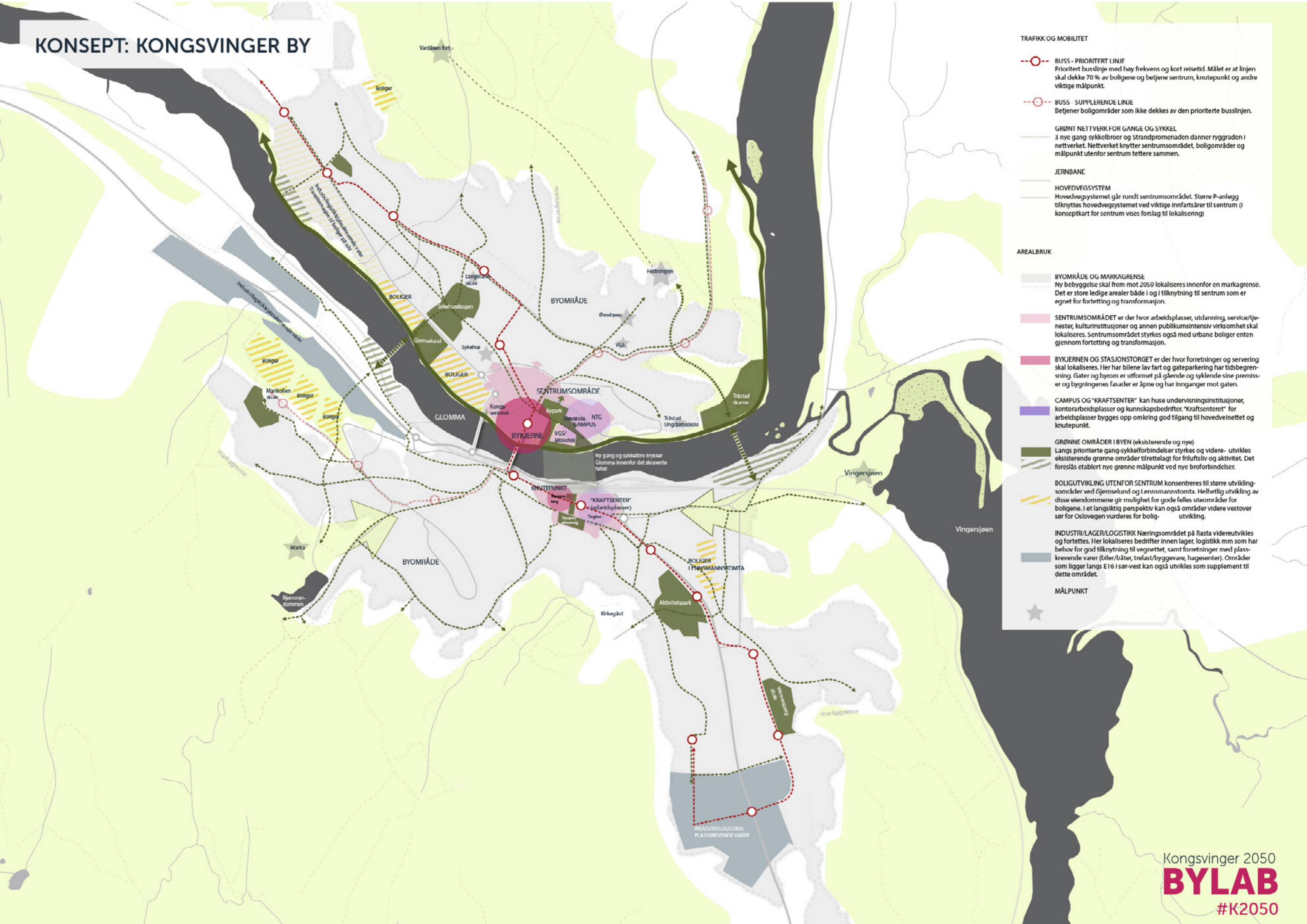
KONSEPTFUNDAMENT #3: GÅENDE OG SYKLENDE FÅR MER PLESS

Kongsvinger skal fortsatt være godt tilgjengelig for kjørende, men for å tilrettelegge for nye reisevaner og et triveligere bymiljø bør bilens rolle i bybildet nedtones.

Kongsvinger er en bilby. Kongsvinger skal fortsatt ha god tilgjengelighet for bil, også fra hele regionen. Dersom vi skal klare å skape attraktive og trivelige sentrumsområder, trygg reisevei for barna våre, og samtidig skape en by der flere av oss velger å gå eller sykle, må bilen spille en mindre rolle i bybildet. Sentrale parkeringsanlegg skal sikre god tilgang, og korte gåavstander til alle funksjoner. Mindre biltrafikk i de mest sentrale gatene vil skape et tryggere, mindre støyete og triveligere sentrum i Kongsvinger.

KONSEPT: KONGSVINGER BY

TRAFIKK OG MOBILITET

BUSS - PRIORITERT LINJE
 Prioritert busslinje med høy frekvens og kort reisetid. Målet er at linjen skal dekke 70 % av boligene og betjene sentrum, knutepunkt og andre viktige målpunkt.

BUSS - SUPPLERENDE LINJE
 Betjener boligområder som ikke dekkes av den prioriterte busslinjen.

GRØNT NETTVERK FOR GANGE OG SYKKEL
 3 nye gang-sykkelbroer og Strandpromenaden danner ryggraden i nettverket. Nettverket knytter sentrumsområdet, boligområder og målpunkt utenfor sentrum tettere sammen.

JERNBANE

HOVEDVEGSSYSTEM
 Hovedvegssystemet går rundt sentrumsområdet. Større P-anlegg tilknyttes hovedvegssystemet ved viktige innfartsårer til sentrum (i konseptkart for sentrum vises forslag til lokalisering)

AREALBRUK

BYOMRÅDE OG MARKAGRENSE
 Ny bebyggelse skal frem mot 2050 lokaliseres innenfor en markagrense. Det er store ledige arealer både i og i tilknytning til sentrum som er egnet for fortetting og transformasjon.

SENTRUMSOMRÅDET er der hvor arbeidsplasser, utdanning, service/tjenester, kulturinstitusjoner og annen publikumsintensiv virksomhet skal lokaliseres. Sentrumsområdet styrkes også med urbane boliger enten gjennom fortetting og transformasjon.

BYKJERNEN OG STASJONSTORGET er der hvor forretninger og servering skal lokaliseres. Her har bilene lav fart og gateparkering har tidsbegrensning. Gater og byrom er utformet på gående og syklende sine premisser og bygningenes fasader er åpne og har innganger mot gaten.

CAMPUS OG "KRAFTSENTER" kan huse undervisningsinstitusjoner, kontorarbeidsplasser og kunnskapsbedrifter. "Kraftsenteret" for arbeidsplasser bygges opp omkring god tilgang til hovedveinettet og knutepunkt.

GRØNNE OMRÅDER I BYEN (eksisterende og nye)
 Langs prioriterte gang-sykkelforbindelser styrkes og videre- utvikles eksisterende grønne områder tilrettelagt for friluftsliv og aktivitet. Det foreslås etablert nye grønne målpunkt ved nye broforbindelser.

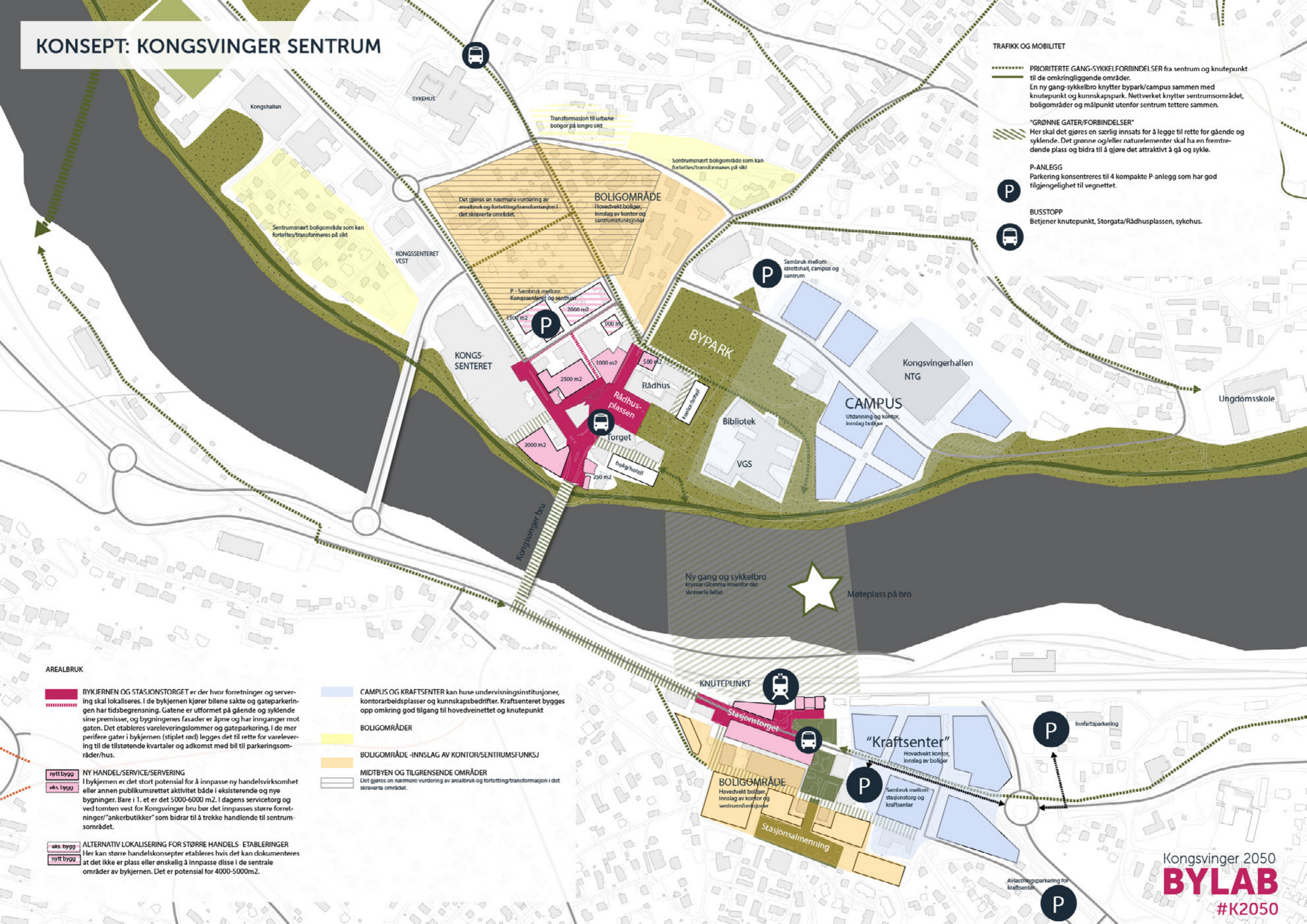
BOLIGUTVIKLING UTEFOR SENTRUM konsentreres til større utviklingsområder ved Gjemselund og Lennmannstoma. Helhetlig utvikling av disse eiendommene gir mulighet for gode felles uteområder for boligene. I et langsiktig perspektiv kan også områder videre vestover sør for Oslovegen vurderes for bolig- utvikling.

INDUSTRI/LAGER/LOGISTIKK Næringsområdet på Rasta videreutvikles og fortettes. Her lokaliseres bedrifter innen lager, logistikk mm som har behov for god tilknytning til vegnettet, samt forretninger med plasskrevende varer (biler/båter, trelast/byggevarer, hagesenter). Områder som ligger langs E16 i sør-vest kan også utvikles som supplement til dette området.

MÅLPUNKT

★

KONSEPT: KONGSVINGER SENTRUM

TRAFIKK OG MOBILITET

- PRIORITERTE GANG-SYKKELFORBINDELSER** fra sentrum og knutepunkt til de omkringliggende områder. En ny gang-sykelbro knytter bypark/campus sammen med knutepunkt og kunnskapspark. Nettverket knytter sentrumsområdet, boligområder og målpunkt utenfor sentrum tettere sammen.
- "GRØNNE GATER/FORBINDELSER"**
Her skal det gjøres en særlig innsats for å legge til rette for gående og syklende. Det grønne og/eller naturelementer skal ha en fremtredende plass og bidra til å gjøre det attraktivt å gå og sykle.
- P-ANLEGG**
Parkering konsentreres til 4 kompakte P-anlegg som har god tilgjengelighet til vegnettet.
- BUSSTOPP**
Betjener knutepunkt, Storgata/Rådhusplassen, sykehus.

AREALBRUK

- BYKJERNEN OG STASJONSTORGET** er der hvor forretninger og servering skal lokaliseres. I de bykjernen kjører bilene sakte og gateparkeringen har tidsbegrensning. Gatene er utformet på gående og syklende sine premisser, og bygningenes fasader er åpne og har innganger mot gaten. Det etableres vareleveringslommer og gateparkering. I de mer perifere gater i bykjernen (stiplet rød) legges det til rette for varelevering til de tilstøtende kvartaler og adkomst med bil til parkeringsområder/hus.
- NYTT BYGG** NY HANDEL/SERVICE/SERVERING
I bykjernen er det stort potensial for å innpasse ny handelsvirksomhet eller annen publikumsrettet aktivitet både i eksisterende og nye bygninger. Bare i 1. et er det 5000-6000 m². I dagens servicetorg og ved tomten vest for Kongsvinger bru bør det innpasses større forretninger/"ankerbutikker" som bidrar til å trekke handlende til sentrumsområdet.
- ØKS. BYGG** ALTERNATIV LOKALISERING FOR STØRRE HANDELS- ETABLERINGER
Her kan større handelskonsepter etableres hvis det kan dokumenteres at det ikke er plass eller ønskelig å innpasse disse i de sentrale områder av bykjernen. Det er potensial for 4000-5000m².

- CAMPUS OG KRAFTSENTER** kan huse undervisningsinstitusjoner, kontorarbeidsplasser og kunnskapsbedrifter. Kraftsenteret bygges opp omkring god tilgang til hovedveinettet og knutepunkt
- BOLIGOMRÅDER**
- BOLIGOMRÅDE -INNSLAG AV KONTOR/SENTRUMSFUNKSJ**
- MIDTBYEN OG TILGRENSENDE OMRÅDER**
Det gjøres en nærmere vurdering av arealbruk og fortetting/transformasjon i det skraverte området.

KONSEPT: EN BY I BEVEGELSE

Vi kan ikke si nøyaktig hvordan byen vil se ut i 2050, men dersom byutviklingen følger konseptet som er foreslått kan vi i alle fall si noe om hvordan livet i Kongsvinger 2050 kan se ut – i alle fall hvilke muligheter det gir.

Med flere mennesker boende sentralt, større mangfold i boligtilbudet, flere attraktive byrom, flere aktivitetsområder for barn og ungdom, flere trygge og attraktive gang- og sykkelveier, tryggere sentrumsgater og enda bedre tilgang til skog, mark og Glommas bredder, så gir det større rom for dette: Mer aktivitet, mer frisk luft, en mer sosial by, større mulighet for å treffe på folk i alle aldre – kort sagt en mer aktiv og trivelig by med folk i sentrum.

